

1	ÕPPEAINE NIMETUS	Laul
2	STRUKTUURIÜKSUS	Rütmimuusika
3	ASTE JA KESTUS ÕPPEAASTATES	Põhiõppe noorem ja vanem aste. I-VII klass. (+lisaaste)
4	ÕPPEAINE ÜLDEESMÄRGID	<p>4.1. Huvi toetamine muusika ja laulmise vastu;</p> <p>4.2. Vokaaltehniliste oskuste omandamine;</p> <p>4.3. Fraseerimis-, improviseerimis- ja vokaaltehniliste oskuste arendamine erinevates stiilides;</p> <p>4.4. Musitseerimisoskuse arendamine nii solisti, ansambli laulja kui bändiliikmena.</p> <p>4.5. Loovuse arendamine, isikupärase muusikalise eneseväljendusoskuse toetamine;</p> <p>4.6. Muusikalise maitse kujundamine ja silmaringi arendamine läbi eakohase ja mitmekesise repertuaari;</p> <p>4.7. Õpilaste ettevalmistamine harrastusmuusikuna edasi tegutsemiseks, igakülgse muusikalise täiendõppe ja edasiõppimise toetamine;</p> <p>4.8. Esinemisoskuse arendamine, muusika analüüsimisoskuse arendamine;</p> <p>4.9. Muusikateoreetiliste ainete rakendamine praktilises musitseerimises.</p>

5	ÕPPEAINE ÕPIVÄLJUNDID	<p>5.1. Õpilane oskab jälgida õiget laulja kehahoidu, kasutada laulja hingamistehnikat;</p> <p>5.2. Tunneb hääleaparaadi ehitust ning hääle tervishoiu põhimõtteid, oskab häält lahti laulda;</p> <p>5.3. On omandanud vokaaltehnilised põhioskused;</p> <p>5.4. Mõtleb loovalt ja loominguliselt;</p> <p>5.5. Oskab noodist lugeda, tajub muusikalise materjali interpretatsiooni võimalusi (fraseerimine, teksti töötlus, artikulatsioon, muusikaline vorm; dünaamika jne.) ja suudab luua lihtsamaid improvisatsioone;</p> <p>5.6. Tunneb erinevaid hääletehnikaid ja vokaalmuusika stiile;</p> <p>5.7. Oskab iseseisvalt planeerida tulemuslikku harjutamist, oskab analüüsida teose ülesehitust vormilises, meloodilises, rütmilises, harmoonilises ja dünaamilises plaanis,</p> <p>5.8. Oskab analüüsida oma esinemist nii vokaaltehnilisest kui kunstilisest aspektist, hinnata enda ja teiste vokaaltehnilist arengut;</p> <p>5.9. Oskab esineda solisti, ansambli laulja või bändiliikmena, oskab esitada taustvokaali vastavalt põhialustele (dünaamiline ja harmooniline balanss, stiilitunnetus, taustalaulja rolli tunnetus);</p> <p>5.10. Oskab käsitleda mikrofoni, tunneb lihtsamaid helivõimendussüsteeme ja oskab neid rakendada;</p> <p>5.11. Tunneb esinemiskultuuri (oskab suhelda koostööpartneritega, realiseerib õpitu publiku ees);</p> <p>5.10. Küllastab kontserte, on kursis muusikaliste päevakorraliste sündmustega;</p> <p>5.12. Oskab hinnata kultuuriväärtusi;</p> <p>5.13. Kujundab koostöös õpetajaga isikupärase ja mitmekülgse repertuaari (püsirepertuaar), oskab valikuliselt omandada repertuaari kuulmise järgi;</p> <p>5.14. Õpilane on teadlik edasiõppimisvõimalustest;</p> <p>5.15. Omab ülevaadet mitmehäälese laulu kujunemise ajaloost.</p>
---	-----------------------	---

6	SISU	<p>Noorem aste (I-IV klass):</p> <p>6. 1. Läbitavad teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulja kehahoid ja hingamine; • Hääleparaadi töö ja tervishoid; • Mikrofoni käsitlemine; • Esinemiskultuur, lavaline liikumine; • Muusika kuulamine, kontsertide külastamine; • Repertuaari omandamise meetodika. <p>6.2. Harjutused erinevate lauluoskuste treenimiseks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hääleharjutused: toel laulmise saavutamine, tämbri kujundamine, selge artikulatsioon, hea diktsioon, hääleulatuse registrite laiendamine ning intonatsioonipuhtuse treening; • Kehalised harjutused: vaba kehahoiaku ja hea koordinatsiooni saavutamine; • Hingamisharjutused: muusikalisest fraasist lähtuva vaba hingamistehnika saavutamine. <p>6.3. Repertuaar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulude õppimisel tutvutakse laulu autori(te)ga, helistikuga, omandatakse tekst ja meloodia; tekstist tulenevalt kujundatakse muusikalised fraasid, koostatakse laulu dünaamiline plaan, kujundatakse muusikaline tervik, kuulatakse erinevaid esitusi, viimistletakse lavaline liikumine. Õppeaastas õpitakse vähemalt 10 laulu; • Repertuaar on valdavalt emakeelne ja ühehäälneline. Vastavalt õpilase võimekusele harjutatakse duetilaulmist ja taustalaulja rolli. <p>Vanem ja lisaaste (V-VII + klass) Jätkub nooremas astmes omandatud vokaaltehniliste oskuste täiendamine.</p> <p>Lisaks:</p> <p>6.4. Teema: improvisatsioon ja erinevad pop-jazz stiilid;</p> <p>6.5. Hääleharjutused: registrite laiendamiseks, rinna ja peahääle sujuvaks ühendamiseks (nn ülemikuregister), intonatsioonipuhtuse treening, tutvutakse C. Sadolini hääletehnika erinevate moodustega (neutral, curbing, belting, overdrive) tutvumine, <i>Neurtal</i> (pehme toon), <i>Curbing</i> (forsseeritud toon), <i>belting</i> (terav toon), <i>overdrive</i> (hüüdetehnika) ja tehnikate praktiseerimine vastavalt repertuaarivalikule, erinevate hääleefektide harjutamine (vibrato jms);</p> <p>6.6. Kehalised harjutused: lavalise liikumise kaasamine;</p> <p>6.7. Improvisatsiooniharjutused: muusikalise materjali improvisatsiooniline käsitlemine, isikupärase interpretatsiooni toetamine, kunstilis-muusikalise eneseväljendusoskuse arendamine;</p> <p>6.8. Repertuaar: õppeaasta aasta jooksul õpitakse 10 laulu, sh erinevates pop-jazz stiilides (valikuliselt: blues, funky, gospel, sving, bossa nova, rumba, jazz-vals) ja 1 eesti levimuusika klassika, sh vähemalt 1 võõrkeelne esitus. Lisaastmes esitab õpilane ühe laulu end instrumendil saates. Õpilane esineb nii solisti, ansambli laulja või/ ja bändiliikmena.</p>
---	------	--

7	<p>ÕPPEAINE OSADE HINDAMISED JA LÕPPHINDAMINE</p> <p>Jooksvad hindded, trimestri hindded, aastahinded. Trimestri jooksul hinnatakse õpilast vähemalt kolmel korral.</p>	<p>7.1. Lauleriala õppetulemuste hindamisel kasutatakse kombineeritud hindamist: hindeline ja hinnanguline.</p> <p>7.2. Õppetulemuste hindamine toimub trimestrite lõpul ja jooksvate hinnetena koduste tööde ning avalike esinemiste eest. Trimestri jooksul hinnatakse õpilast vähemalt kolmel korral. Hinnatakse iseseisva töö tulemust, tunnitööd, õpilaskontsertidel esinemist.</p> <p>Hinnatakse 5-palli süsteemis: 5 – sooritus on intonatsiooniliselt täpne, diktsioon korrektne, fraseerimine, teksti käsitus, artistlikkus, interpretatsioon ja esitus esteetiliselt nauditav; 4 - soorituses esineb väikeseid intonatsioonilisi ebatäpsusi, diktsioon korrektne, teksti käsitluses esineb üksikuid eksimusi; interpretatsioon, esitus ja artistlikkus esteetiliselt hea; 3 - soorituses mitmeid intonatsioonilisi ebatäpsusi, diktsioonis või teksti käsitluses ebatäpsused, artistlikkus, interpretatsioon ja esitus rahuldav; 2 - soorituses palju intonatsioonilisi ebatäpsusi, diktsioon, teksti käsitus, artistlikkus ja interpretatsioon ebarahuldav, 1-soorituses palju eksimusi; õpilane ei teavitanud mitteosalemisest.</p>
---	---	--

8	KASUTATAVAD MEETODID	<p>8.1. Õppemeetodid algastmes:</p> <p>8.1.1. Hääleharjutused erinevate lauluoskuste treenimiseks (toel laulmine, tämbri kujundamine, artikulatsioon, diktsioon, hääleulatuse registrite laiendamine, intonatsioonipuhtuse treening).</p> <p>8.1.2. Kehalised harjutused (vaba kehahoiaku ja hea koordineerimise saavutamiseks).</p> <p>8.1.3. Hingamisharjutused (muusikalisest fraasist lähtuva vaba hingamistehnika saavutamiseks).</p> <p>8.1.4. Loeng (hääle tervishoiu põhitõed, kehahoid, hääleparaadi töö, esinemiskultuur, esinemisnärv, esinemiste analüüs).</p> <p>8.1.5. Instrueerimine (helitehnika kasutamine, õpilaste psühholoogiline ettevalmistamine avalikeks esinemisteks).</p> <p>8.1.6. Praktika (esinemine, osalemine erinevatel laulukonkurssidel, õpitubades ja koolitustel).</p> <p>8.1.7. Muusika kuulamine (repertuaari valimine, tutvumine erinevate stiilide, žanrite ja esitajatega, analüüs).</p> <p>8.1.8. Repertuaari omandamine: tutvumine autori, teksti, meloodiaga; fraasikujundus, dünaamilise plaani koostamine, muusikalise terviku kujundamine, erinevate esituste kuulamine.</p> <p>Repertuaar on algastmes valdavalt emakeelne ja ühehäälnene. Vastavalt õpilase võimekusele harjutatakse duetilaulmist ja taustalaulja rolli.</p> <p>8.2. Õppemeetodid vanemas astmes:</p> <p>Jätkub algastme õppemeetodite (punkt 8.1.-8.8) kasutamine. Lisandub:</p> <p>8.2.1. Hääleharjutused (hääleulatuse registrite laiendamine, rinna ja peahääle sujuv ühendamine (nn ülemikuregister), intonatsioonipuhtuse treening, C. Sadolini hääletehnika erinevate moodustega (neutral, curbing, belting, overdrive) tutvumine, erinevate hääleefektide harjutamine).</p> <p>8.2.2. Kehalised harjutused (lavalise liikumise treenimine)</p> <p>8.2.3. Improvisatsiooniharjutused (muusikalise materjali improvisatsiooniline käsitlemine, isikupärane interpretatsioon, kunstilis-muusikalise eneseväljendusoskuse arendamine)</p> <p>8.2.4. Repertuaari omandamine (erinevates stiilides ja vormides mitmekesise repertuaari omandamine, teksti mõtestatud esitus, eesti ja võõrkeelsete laulude esitamine, 3-5-häälselise ansambli kasutamine, duetilaulmine, taustalaul.)</p>
---	----------------------	---

9	ÕPPETÖÖ VORMID (individuaaltund; rühmatund, iseseisev töö (sh e-õpe)	10.1 individuaaltund; 10.2 iseseisev töö, 10.3 rühmatund (vokaalansambel, orkestrikoor). 10.4 avalik esinemine; 10.5 osalemine konkurssidel; 10.6 osavõtt laululaagritest, õpitubadest, õppereisidest jms projektidest; 10.7 e-õpe;
---	--	---

10	SOOVITUSLIKUD ÕPPEMATERJALID	<p>12.1. Repertuaarikogumikud: Üldhariduskooli muusikaõpikud I-XII klass „Laulge kaasa“ nr 1-92 Eesti ja välisautorite autorikogumikud Erinevad stiilikogumikud (RealBook) Vokaliiside kogumikud „Meie repertuaar“ kogumikud "Laula-mängi kaasa" R. Valgre (2007), U. Naissoo (2008), O. Ehala (2010) (toimet. A. Agan/ A. Saks) koos CD-ga. "The story of vocal-jazz" CD-plaadid Erinevad väljaanded koos CD-ga Dunscomb, J. Richard "Jazz Pedagogy: the jazz educator's handbook and resource guide" Snidero, Jim, "Jazz conception: 21 solo etudes for scat singing, interpretation and improvisation" (1999) www.sadolin.net www.CompleteVocalTechnique.com www.hot.ee/alexanderitehnika</p> <p>12.2 Õppematerjalid: A. Roolaid, „Laulumetoodika põhijooni“ (1987) L. Issakova „Laulumetoodika ajalugu 1.-2. osa“ (1989-1990) A. Vurma „Laulja pill: lauluõppimise tehnilistest probleemidest“ (1996) R. Päts „Muusikalisest kasvatuses üldhariduskoolis“ (1989) W. Roma, „The handbook of working singers“ (2006) M. Arnold, „The voice doctor: the story of singing“ (2005) Cook, Orlanda, „Singing with your own voice: a practical guide to awakeing and developing the hidden qualities in your own singing voice“ (2004) Hong Young, Arabella, „Singing professionally: studying singing for singers and actors“ (2003) Høgset. C. (1995). <i>Laulutehnika (koos CD-ga)</i>. Eesti Kooriühing C. Sadolin, „Complete Vocal Tehnique“ (2000) B. Stoloff, "Scat! Vocal Improvisation Techniques“, (1996) J. Aebersold. Play-A-Long, Volume 1 - New Albany. Jamey Aebersold Jazz, Inc. Erinevad väljaanded koos CD-ga Мальшева, Надежда Матвеевна "О пении : из опыта работы с певцами : методическое пособие" (2001) Brown, Oren, L. "Discover your voice: how to develop healthy voice habits" (1996) "The story of vocal-jazz" CD-plaadid Dunscomb, J. Richard "Jazz Pedagogy: the jazz educator's handbook and resource guide" Davies, D. Garfield, "Care of the professional voice: a guide to voice management for singers, actors and professional voice users" (2004) Howard Elisabeth, "Born to sing: vocal techniqu; vocal style" (2002) Blades-Zeller, Elisabeth, "A spectrum of voices: prominent American voice-teachers discuss the teaching of singing" (2002) Kullberg Berit, "Sing it" (laulmistehnika, mikrofonikasutus, improvisatsioon, ajalugu) (2000) Snidero, Jim, "Jazz conception: 21 solo etudes for scat singing, interpretation and improvisation" (1999) B. Manning, "Discover your voice" (reemat, CD, DVD)</p>
----	---------------------------------	--

11	ISESEISEV TÖÖ (iseseisvate tööde loetelu ja juhised nende tegemiseks)	13.1. muusika kuulamine; 13.2. osalise repertuaari valimine; 13.3. repertuaari omandamine; 13.4. kontsertide külastamine.
----	---	--

ÕPIVÄLJUNDITE HINDAMINE

12	HINDAMISMEETODID (esinemine, ettemäng, tasemetest, kontrolltöö, essee, uurimistöö, kirjalik eksam, suuline eksam, kirjalik arvestus, suuline arvestus, kodutöö esitus, ettekanne, esitus, etendus, referaat, kollokvium, jm). Kirjeldatakse iga hindamise kohta.	HINDAMISKRITEERIUMID Õpilase soorituse aspektid, mida hinnatakse. Positiivse soorituse tase („arvestatud“ või hinne “5”). Eristava hindamise puhul iga järgneva hinde saamiseks vajalik kriteeriumite täitmise määr.
----	--	--